

İÇİNDEKİLER

ONBİRİNCİ BASKIYA ÖNSÖZ	5
İÇİNDEKİLER	7

BİRİNCİ BÖLÜM

CEZA HUKUKUNDA KAVRAMLAR, CEZA HUKUKUNUN AMACI, GÖREVİ, KAYNAKLARI, YORUM

I. TANIMLAR	41
A. Ceza Hukuku Teriminin Tanımı	41
B. Suç Teriminin Tanımı	42
C. Ceza Normu (Ceza Kuralı)	42
1. Bağımsız - Bağımlı Ceza Normları	42
2. Tam Ceza Normu – Eksik Ceza Normu – Açık Ceza Normu	43
D. Davranış Normları (Davranış Kuralları)	44
E. Ceza Teriminin Tanımı	45
II. CEZA HUKUKUNUN GÖREVİ (İŞLEVİ) VE AMACI	46
III. TÜRK CEZA HUKUKUNUN TARİHSEL GELİŞİMİ	46
A. Genel Olarak	46
1. Osmanlı Devleti Dönemi	47
2. Cumhuriyet Dönemi	47
IV. CEZA HUKUKUNDA KAYNAKLAR	48
A. Asli Kaynaklar	48
1. Anayasa	48
2. Kanun	48
3. Uluslararası Sözleşmeler	48
B. Ceza Hukukunun Tamamlayıcı Kaynakları	48
1. Gelenek (Örf ve Adet) Kuralları	48
2. Ahlak Kuralları	49
3. Din Kuralları	50
4. Mahkeme İçtihatları	51
5. Öğreti	51
6. Hukukun Genel İlkeleri	51
V. CEZA HUKUKU KAYNAKLARININ YORUMU	53
A. Yorum Yöntemleri	53

1. Lâfzî Yorum / Sözel Yorum / Gramatik Yorum Yöntemi	53
2. Mantıkî Yorum Yöntemi	54
3. Sistematik Yorum Yöntemi	56
4. Kanun Hükmünün Konulma Nedenini Belirleme Yöntemi	56
5. Amaçsal Yorum Yöntemi	56
a) Kanunun Amacının Esas Alınması Gerektiği Görüşü (Objektif).....	58
b) Kanun Koyucunun Amacının Esas Alınması Gerektiği Görüşü (Süb- jektif):	58
c) Birleştirici Görüş:.....	59
6. Tarihsel Yorum Yöntemi.....	59
7. Hukukun Genel İlkeleri	60
8. Karşılaştırmalı Hukuk.....	60
B. Yorum Çeşitleri.....	60
1. Yapana Göre Yorum Çeşitleri	60
a) Yasama Yorumu	60
b) Yargı Yorumu	61
c) Öğreti Yorumu.....	61
2. Niteliğine Göre Yorum Çeşitleri.....	61
a) Daraltıcı Yorum.....	61
b) Genişletici Yorum	62
c) İlerletici Yorum	64
d) Düzeltici Yorum	64
VI. CEZA HUKUKUNUN DİĞER HUKUK DALLARIYLA İLİŞKİSİ.....	65
A. Anayasa Hukuku.....	65
B. Devletler Hukuku	65
C. Ceza Muhakemesi Hukuku	66
D. İnfaz Hukuku	66
E. Kriminoloji.....	66
F. İdare Hukuku.....	66
G. Ticaret Hukuku	67
H. Disiplin Hukuku	67

İKİNCİ BÖLÜM

TEMEL İLKELER VE CEZAİ SORUMLULUK

VII. CEZA HUKUKUNUN TEMEL İLKELERİ VE CEZAİ SORUMLULUĞUN ESASI	71
A. Ceza Hukukunun Temel İlkeleri.....	71
1. Hukuk Devleti İlkesi.....	71

2. İnsanilik İlkesi	71
3. Kusur İlkesi	72
4. Kanunilik İlkesi (Kanunsuz Suç ve Ceza Olmaz İlkesi/Ceza Hukukunun Güvence İşlevi)	75
a) İlkenin Anlamı.....	75
b) İlkenin Tarihçesi.....	78
c) İlkeye Yöneltilen Eleştiriler ve Verilen Cevaplar	79
(1) Eleştiriler	79
(2) Eleştiriye Cevaplar.....	80
d) İlkeyi Kabul Etmeyen Kanunlar.....	80
e) Türk Hukukunda Kanunilik İlkesi	80
f) Kanunilik İlkesinin Özellikleri	81
(1) Suç ve Cezaların Kanun ile Konulması	81
(2) Kıyas Yasağı	81
(3) Aleyhte Kanunun Geçmişe Etkili Olmaması/Geçmişe Yürüme Yasağı (Lex Pravia).....	83
(4) Lehe Hükmün geçmişe yürümesi ilkesi	85
(5) Suçta ve Cezada Belirlilik İlkesi (Lex Certa).....	85
(6) Örf ve Adet Kuralları İle Suç ve Ceza Oluşturulamaması	87
(7) Kanunilik İlkesi ve İdarenin Düzenleyici İşlemleriyle Suç Oluşturması	88
5. Orantılılık/Adalet İlkesi.....	92
6. Kanun Önünde Eşitlik İlkesi	93
7. Ceza Sorumluluğunun Şahsiliği İlkesi.....	93
j) Anlamı Belirsiz (Muğlâk) Kavramlar Şüpheli Lehine Yorumlanmalıdır 97	
VIII. CEZA HUKUKUNDA OKULLAR.....	98
A. Klasik Okul	98
B. Pozitivist Okul.....	99
C. Üçüncü Okul	101
D. Toplumsal Savunma	101
IX. TCK'NIN 5. MADDESİNİN UYGULANMASI VE GENEL KANUN - ÖZEL KANUN İLİŞKİSİ.....	101
X. SUÇLARIN TASNİFİ VE KABAHATLERİN SUÇ OLMAKTAN ÇIKARILMASI	104
A. Suç ve Kabahat Kavramları.....	104
B. Suç ve Kabahat Ayırımının Sonuçları	105

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

CEZA HUKUKUNUN UYGULAMA ALANI

XI. CEZA KANUNLARININ ZAMAN BAKIMINDAN UYGULANMASI	107
A. Genel Olarak	107
B. Kanunların Yürürlüğe Girmesi ve Yürürlükten Kalkması	107
C. Yürürlük Süreleri Bakımından Ceza Kanunları	108
D. Ceza Kanununun Zaman Bakımından Uygulanması	109
1. Zaman Bakımından Uygulanmaya İlişkin İlkeler	109
a) Derhal Uygulanma (Hemen Uygulanma) İlkesi	109
b) Aleyhe Hükmün Geriye Yürümemesi İlkesi	111
c) Lehe Hükmün Geriye Yürümesi İlkesi	112
d) İnfaz Hükümleri ve Lehe Kanun Uygulaması	119
e) Güvenlik Tedbirleri ve Lehe Kanun Uygulaması	121
f) Kabahatler Kanunu'ndaki Yaptırımlar ve Lehe Kanun Uygulaması	122
2. Kanunların İleriye Yürümesi	123
3. Suçun İşlendiği Zaman	125
a) Hareket Görüşü	125
b) Netice Görüşü	126
c) Karma Görüş	126
4. Suçun İşlendiği Zamanın Belirlenmesi Bakımından Suç Türleri	126
a) Ani Suçlar	126
b) Sırf Hareket Suçları	127
c) Neticeli Suçlar	127
d) İhmali Suçlar	127
e) Kesintisiz Suçlar	127
f) Zincirleme Suçlar	128
g) İtiyadi Suçlar	128
h) Teşebbüs Aşamasında Kalan Hareketler	129
i) İştirak Halinde İşlenen Suçlar	129
XII. CEZA KANUNLARININ YER BAKIMINDAN UYGULANMASI	130
A. Suçun İşlendiği Yerin Tespitine İlişkin Görüşler	131
1. Hareket Görüşü	131
2. Netice Görüşü	132
3. Karma Görüş	134
4. Türk Hukukunda Kabul Edilen Görüş	134
B. Suç Türleri Bakımından Suçun İşlendiği Yer	135
1. Ani Suçlar	135

2. Mesafeli/Neticesi Hareketten Ayrılabilen Suçlar	135
3. Kesintisiz Suç	136
4. İtiyadi Suç	136
5. İştirak Halinde İşlenen Suçlar	137
6. Zincirleme Suç	137
7. Teşebbüs Aşamasında Kalan Suç	138
8. Sınır Aşan (Transit) Suç	138
9. Bilişim Suçları	138
10. Objektif Cezalandırılma Koşulu Olan Suç	139
11. Seçimlik Hareketli Suç	139
C. TCK'nın Suçun İşlendiği Yere İlişkin Kabul Ettiği İlkeler	140
1. Mülkilik (Ülkesellik) İlkesi (TCK m. 8, 9)	140
2. Şahsilik (Kişiselilik) İlkesi	146
a) Faile Göre Şahsilik İlkesi (TCK m. 10, 11)	146
b) Mağdura Göre Şahsilik İlkesi (TCK m. 12/1 -2)	151
3. Koruma (Gerçeklik) İlkesi (TCK m. 13/1-b).	156
4. Evrensellik (Adalet) İlkesi (TCK m. 12/3 / TCK m. 13/1-a/TCK m. 13/1-c,d,e,f,g,ı)	157
a) TCK m. 12/3'e Göre Evrensellik İlkesi	158
b) TCK m. 13/1-a'ya Göre Evrensellik İlkesi	159
c) TCK m. 13/1-c,d,e,f,g,h,ı'ya Göre Evrensellik İlkesi	160
D. Faile ve Mağdura Göre Şahsilik İlkesi Kapsamında Suçların Seçimlik Ceza Gerektirmesi Durumunda Soruşturma	161
E. Yabancı Ülkede İşlenen Suçların Türkiye'de Yargılanması İçin Soruşturma Koşulu Olan Cezanın Hesaplanması	161
F. Yabancı Ülkede Geçirilen Hürriyetten Yoksunluk Hallerinin Türkiye'deki Yargılama Sonucu Verilen Mahkûmiyet Hükmünden mahsup Edilmesi	161
G. Yabancı Ülkede Verilen Mahkeme Kararlarının TCK'daki Hak Yoksunluklarına Etkisi	161
XIII. SUÇLULARIN GERİ VERİLMESİ	163
A. Genel Olarak	163
B. Geri Vermenin Sınır Dışı Etmeden Farkları	166
C. Geri Verme Kurumunun Kaynakları	166
D. Geri Vermeye Neden Olan Suçların Belirlenmesi Bakımından Kabul Edilen Sistemler	167
E. Geri Vermenin Koşulları (Fail veya Hükümlünün Yabancı Ülkeye Gönderilmesi)	168
1. 6706 sayılı Kanuna Göre Geri Vermenin Koşulları (Geri Vermenin Mümkün Olduğu Durumlar)	168

a) Yabancı Bir Ülkede Yabancı Ülke Vatandaşı Hakkında Ceza Soruşturması veya Kovuşturması Başlatılmış Ya Da Mahkûmiyet Kararı Verilmiş Olmalıdır	168
b) Geri Vermeye Konu Suçun Cezasının Üst Sınırı, Bir Yıl veya Daha Fazla Hürriyeti Bağlayıcı Cezayı Gerektirmelidir	168
c) Mahkûmiyetin İnfazı Bakımından Hükmolunan Cezanın En Az Dört Ay Hürriyeti Bağlayıcı Ceza Olmalıdır	169
d) Geri Vermeye Konu Fiilin Her İki Devletin (Talep Eden Devlet ile Türkiye'nin) Kanunlarına Göre De Suç Olmalıdır	169
2. 6706 Sayılı Kanuna Göre Geri Vermemenin Koşulları (Geri Vermenin Mümkün Olmadığı Durumlar)	172
a) Yabancı Bir Ülkede İşlenen Suçun Düşünce Suçu, Siyasî Suç veya Siyasî Suçla Bağlantılı Bir Suç Niteliğinde Olması	172
(1) Düşünce Suçu	172
(2) Siyasi Suç	173
(a) Siyasi Suçu Tanımlayan Kuramlar	174
aa) Nesnel (Objektif) Kuram	174
bb) Öznel (Sübjektif) Kuram	174
cc) Üstünlük Kuramı	175
(b) Siyasi Suçun İstisnaları	175
aa) Belçika Kuralı	175
bb) Terör Suçu	175
cc) Uluslararası Suçlar	175
(c) Siyasi Suç Çeşitleri	175
aa) Tam Siyasi Suç	176
bb) Nisbi Siyasi Suç	176
b) Sırf Askerî Suç Niteliğinde Olması	177
c) Türkiye Devletinin Güvenliğine Karşı, Türkiye Devletinin veya Bir Türk Vatandaşının Ya Da Türk Kanunlarına Göre Kurulmuş Bir Tüzeli Kişinin Zararına İşlenmesi	178
d) Türkiye'nin Yargılama Yetkisine Giren Bir Suç Olması	178
e) Zamanaşımına veya Affa Uğramış Olması	179
f) İadesi Talep Edilen Kişinin Türk Vatandaşı Olması	181
g) İadesi Talep Edilen Kişinin Kanunda Belirtilen Nedenlere Dayalı Olarak Soruşturma veya Kovuşturmaya Maruz Bırakılacağına veya Cezalandırılacağına ya da İşkence veya Kötü Muameleye Maruz Kalacağına Dair Kuvvetli Şüphe Sebeplerinin Bulunması	182
h) İadesi Talep Edilen Kişi Hakkında, Talebe Konu Fiil Nedeniyle Daha Önce Türkiye'de Beraat veya Mahkûmiyet Kararı Verilmiş Olması	182
i) İade Talebinin, Ölüm Cezası veya İnsan Onuru ile Bağdaşmayan Bir Ceza Gerektiren Suçlara İlişkin Olması	184

(1) 6706 sayılı Kanunda Açıkça Düzenlenmeyen ve Fakat Geri Vermeme Kapsamı Dışında Tutulan Diğer Suçlar (Geri Verme-ye Tabi Suçlar)	185
(a) Uçak Kaçırma Suçları	185
(b) Diplomatlar ve Uluslararası Korunan Kişilere Karşı İşlenen Suçlar	185
(c) Terörün Finansmanı	185
(d) Mali Suçlar	186
3. Geri Vermenin Takdire Bağlı Olduğu Durum	186
F. Geri Vermede Özellik Kuralı = İadede Hususilik İlkesi	186
1. Geri Vermede Özellik İlkesinin İstisnaları	188
G. Geri Vermede Görev ve Yetki (Usul)	188
H. Aynı Kişi Hakkında Birden Fazla Devlet Tarafından İade Talebinde Bulunulmasında Usul	189
İ. Geri Vermede Sürecinde Tutuklama İşlemleri	190
J. Yabancı Kanunun Göz Önünde Bulundurulması (Yabancı Ülke Ceza Kanunun Değeri)	190
XIV. CEZA KANUNUNUN KİŞİ BAKIMINDAN UYGULANMASI	192
A. Genel Olarak	192
B. Türk Ceza Kanunu'nun İç Hukuk Bakımından Uygulanmasında İstisnalar	192
1. Cumhurbaşkanı'nın Cezai Sorumluluğu	192
a) Cumhurbaşkanı'nın Kişisel Suçlarından Dolayı Sorumluluğu	192
b) Cumhurbaşkanı'nın Görevi İle İlgili İşlediği Suçlardan Sorumluluğu	194
2. Yasama Sorumsuzluğu	199
a) Sorumsuzluk (Mutlak Dokunulmazlık)	199
(1) Anayasa m. 83/1'e Göre Sorumsuzluğun Koşulları	200
(2) Yasama Sorumsuzluğunun Sonuçları	202
b) Geçici Dokunulmazlık (Kovuşturma Yasağı)	203
(1) Kovuşturma Yasağının İstisnaları	204
(2) Sorumsuzluk İle Dokunulmazlık Arasındaki Farklar	205
(3) Dokunulmazlık Kapsamındaki Suçlarda Zamanaşımı Sorunu	206
C. Ceza Kanunun Devletler Hukuku Bakımından Uygulanmasında İstisnalar	207
1. Diplomatlar	207
a) Dokunulmazlığın Kabul Edildiği Durumlar	208
b) Diplomat Dokunulmazlığı ile Konsolosların Dokunulmazlığı Ayrımı	209
2. Yabancı Askerler	209
a) Sözleşme Kapsamına Giren Kişiler	209
b) Yargı Yetkisi	210
(1) Mutlak (Kesin) Yargı Yetkisi	210

(2) Öncelikli Yargı Yetkisi	210
c) Gönderen Devletin Yargı Yetkisi	210
(1) Gönderen Devletin Mutlak Yargı Yetkisi	210
(2) Gönderen Devletin Öncelikli Yargı Yetkisi	211
d) Gönderilen (Kabul eden) Devletin Yargı Yetkisi	211
(1) Gönderilen Devletin Mutlak Yargı Yetkisi	211
(2) Gönderilen Devletin Öncelikli Yargı Yetkisi	211

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

SUÇ KAVRAMI VE SUÇUN UNSURLARI

XV. SUÇ KURAMI	213
A. Suçun Yapısını Açıklayan Kuramlar	216
1. Klasik Suç Kuramı	216
a) Klasik Suç Kuramında Hareket	217
b) Klasik Suç Kuramında Netice	217
c) Klasik Suç Kuramında Nedensellik Bağı	217
d) Klasik Suç Kuramında Fiil	217
e) Klasik Suç Kuramına Göre Suçun Unsurları	218
(1) Klasik Suç Kuramına Göre Tipiklik	218
(2) Klasik Suç Kuramına Göre Hukuka Aykırılık	218
(3) Klasik Suç Kuramına Göre Kusurluluk	218
2. Yeni Klasik (Teleolojik / Neo Klasik) Klasik Suç Kuramı	219
a) Yeni Klasik Suç Kuramında Hareket	220
b) Yeni Klasik Suç kuramında Suçun Unsurları	220
(1) Yeni Klasik Kurama Göre Tipiklik	220
(2) Yeni Klasik Kurama Göre Hukuka Aykırılık	221
(3) Yeni Klasik Kurama Göre Kusurluluk	221
3. Amaççı (Gai / Finalist) Suç Kuramı	222
a) Amaççı Suç Kuramına Göre Tipiklik	222
b) Amaççı Suç Kuramına Göre Kusur	223
c) Amaççı Suç Kuramına Göre Kast	223
d) Amaççı Suç Kuramına Göre Taksir	224
e) Amaççı Suç Kuramına Göre Hata	224
4. Sentezci (Teleolojik) Kuram	225
a) Sentezci Kurama Göre Suçun Unsurları	225
(1) Tipiklik	226
(2) Hukuka Aykırılık	226

(3) Kusur	226
(a) Sentezci Kurama Göre Kast.....	226
(b) Sentezci Kurama Göre Taksir	226
XVI. SUÇUN UNSURLARI.....	227
A. Genel Olarak	227
B. Tipiklik (Suçun Yasallık Unsuru).....	230
1. Tipiklik ve Hukuka Aykırılık	232
2. Tipiklik ve Hukuki Hata	232
3. Tipiklik ve Hayal (Mefruz/Varsayılan/Sözde) Suç	233
4. Tipiklik ve Kuruntu Suç	234
5. Tipiklik ve İşlenemez Suç	235
C. Tipiklikte Yer Alan Unsurlar	235
1. Tipikliğin Maddi Unsurları	237
a. Hareket.....	240
1) Hareketi Açıklayan Kuramlar	243
(i) Hareketi Hukuki Anlamın Dışında Ele Alan Kuramlar (Onto- lojik Kuramlar)	243
(ii) Doğal (Nedensel) Hareket Kuramı	244
(iii) Amaççı (Gai – Final) Hareket Kuramı	245
(iv) Sosyal Hareket Kuramı	248
2) Hareketi Hukuki Anlamın İçinde Ele Alan Kuramlar	250
(a) Normativist Hareket Kuramı	250
(b) Hareket Kuramlarının Değerlendirilmesi	251
(1) Ceza Hukuku Bakımından Hareket Sayılmayan Durumlar	251
(2) Hareketin Sayısına Göre Suçların Sınıflandırılması	253
(a) Tek Hareketli Suçlar.....	253
(b) Birden Çok Hareketli Suçlar.....	254
aa) Birleşmiş (Birleşik) Hareketli Suçlar	254
bb) Bölünebilen veya Kesintili Suçlar/Amaç Suç – Araç Suç	255
cc) Seçimlik Hareketli Suçlar	255
dd) İtiyadi Suçlar	258
(c) Geçitli Suçlar	259
(3) Hareketin Şekline Göre Suçların Sınıflandırılması	260
(a) İcrai (Etken Hareketle İşlenen) Suçlar	260
(b) İhmali (Edilgen Hareketle İşlenen Suçlar) Suçlar	260
(4) Hareketin Önemine Göre Suçlar	272
(a) Serbest Hareketli Suçlar	272
(b) Bağlı Hareketli Suçlar.....	272

(5) Hareketin Devamının Gerekip Gerekmediğine Göre Suçların Sınıflandırılması.....	273
(a) Ani Suç.....	273
(b) Kesintisiz (Mütemadi) Suçlar.....	274
(6) Hareketin Aşamasına Göre Suçların Sınıflandırılması.....	278
(a) Kalkışma Suçları	278
b. Netice	279
a) Neticenin Esasını Açıklayan Kuramlar	280
(1) Doğalcı Kuram	280
(2) Tehlike Kuramı	280
(3) Kuralcı (Normcu) Kuram.....	280
b) Neticeye Göre Suçların Tasnifi	281
(1) Neticesi Harekete Bitişik Suçlar (Neticesiz suçlar, Şekli suçlar, Sırf Hareket Suçları)-Neticeli suçlar (Maddi neticeli suçlar)	281
(a) Neticesi Harekete Bitişik Suçlar (Neticesiz Suçlar/Sırf Hareket Suçları/Soyut Neticeli Suçlar)	281
(b) Neticeli Suçlar (Maddi Neticeli Suçlar)	282
(c) Seçimlik Neticeli Suçlar – Tek Neticeli Suçlar	284
c. Nedensellik Bağı	284
(1) Koşul Kuramı (Şart Teorisi) = Tabii Nedensellik Düşüncesi = Eşdeğerlik Kuramı = Koşulların Eşitliği	285
(2) Uygun Sebep Kuramı	287
(3) Etkin Sebep Kuramı	290
(4) En Etkin Sebep Kuramı	291
(5) Son Koşul Kuramı (Son Şart Teorisi)	291
(6) Beşeri Nedensellik Kuramı.....	291
(7) Objektif Yüklenebilirlik (İsnadiyet) Kuramı.....	292
(8) Bazı Nedensellik Durumları	294
(a) Normal Nedensellik (Tek Hareket, Tek Netice)	295
(b) Çifte Nedensellik (Birden Çok Hareket, Tek Netice).....	295
(c) Tamamlayan (Atipik/Toplam) Nedensellik	297
(d) Hareketten Önce Var Olan Nedenin Eklenmesi	297
(e) Hareketten Sonra Meydana Gelen Bir Nedenin Eklenmesi.....	298
(f) Hareketten Sonra Meydana Gelen ve Mağdurun Kusuru ile Bir Nedenin Eklenmesi.....	298
(g) Netice Sebebiyle Ağırlaşan Durumlar	299
(h) Sollayan Nedensellik (Öne Geçen Nedensellik/Nedensellik Bağının Kesilmesi)	299
(i) Varsayılan Nedensellik	300
(i) Kişinin Kendisini Tehlikeye Atması	300

(j) Neticenin Kişinin Egemenlik Alanı Dışında Olması	300
(k) Sosyal Nedensellik.....	301
(l) Risk Azalması	302
(m) Normun Koruma Alanı İçinde Olmaması	302
(n) Rücu Yasağı	303
(o) Kişinin Üzerine Düşen Dikkat ve Özen Yükümlülüğüne Uy- sına Rağmen Neticenin Gerçekleşmesi	304
(ö) İhmalî Hareketle İşlenen Suçlarda Nedensellik	306
d. Fail.....	307
a) Özgü Suç.....	308
b) Tüzel Kişilerin Suçun Faili Olup Olamayacağı Sorunu	311
(1) Tüze Kişilik Kavramı	311
(2) Tüzel Kişiliğin Esasını Açıklayan Kuramlar	312
(a) Farazilik Kuramı	312
(b) Gerçeklik Kuramı	312
(c) Karma Kuram.....	313
(3) TCK Açısından Tüzel Kişilerin Cezai Sorumluluğu ve Faillik Du- rumu.....	314
(4) Tüzel Kişiler Hakkında Uygulanacak Yaptırım.....	315
(5) Kabahatler ve Tüzel Kişilerin Sorumluluğu	316
e. Mağdur.....	318
f. Suçun Konusu	326
a) Suçun Maddi Konusu.....	326
b) Suçun Hukuki Konusu.....	327
c) Suçun Konusuna Göre Suçların Sınıflandırılması	329
(1) Zarar Suçu – Tehlike Suçu Ayrımı	329
(a) Zarar Suçu	329
(b) Tehlike Suçu.....	330
(i) Somut Tehlike Suçu	331
(ii) Soyut Tehlike Suçu.....	332
D. Tipikliğin Manevi (Sübjektif) Unsurları	333
1. Genel Olarak.....	333
a) Suçun Manevi Unsuru, Kusurluluk ve Kusur Kavramları Arasındaki İlişki	333
b) Hareket Yeteneği ile Kusur Yeteneği Kavramları Arasındaki İlişki	335
c) Suçun Manevi Unsuru ile Kast ve Taksir Kelimeleri Arasındaki İlişki	335
d) Kast ve Taksir ile Kusurluluk Kavramları Arasındaki İlişki	336
2. Kast.....	337

a) Kastı Açıklayan Kuramlar	338
(1) Tasavvur Kuramı	338
(2) İrade Kuramı	338
(3) Bilinç ve İrade Kuramı	339
b) Kastın Unsurları	341
(1) Kastın Bilme Unsuru	341
(2) Kastın İsteme Unsuru	348
(a) Doğrudan Kast (Birinci Dereceden Kast)	351
(b) Doğrudan Kast (İkinci Dereceden Kast)	351
(c) Olası Kast	353
(i) Olası Kastı Belirlemek İçin Ortaya Atılan Kuramlar	354
(ii) Olası Kasta İlişkin TCK m. 21/2’de Yer Alan Düzenleme	360
(iii) Olası Kastta Kusurluluğun Derecesi veya Yoğunluğu	362
(iv) Olası Kastta Sorumluluk	362
(3) Kastın Aranacağı Zaman	366
(a) Başlangıç kastı	366
(b) Eş zamanlı Kast	366
(c) Eklenen Kast	366
(4) Kastın Türleri	367
(a) Genel Kast (Doğrudan Kast/Dolus Directus)	367
(b) Doğrudan Kast (Dolus Directus)	367
(c) Olası Kast (Dolus Eventualis)	367
(d) Özel Kast	368
(e) Ani Kast	369
(f) Tasarlama (Taammüt) Kastı	369
3. Taksir	371
a) Genel Olarak	371
b) Taksirin Hukuki Esasını Açıklayan Kuramlar	371
(1) Hukuka Aykırı Araçlar Kullanma Kuramı	371
(2) Etkin Sebep Kuramı	371
(3) Önleyebilme Kuramı	372
(4) Yanılma Kuramı	372
(5) Öngörebilme Kuramı	372
c) Taksirin Unsurları	373
(1) Hareketin Taksirle İşlenebilen Bir Suç Olması	374
(2) Hareketin İradiliği	374
(3) Dikkat ve Özen Yükümlülüğüne Aykırılık	375
(4) Neticenin Öngörülebilir Olması	378

(5) Neticenin İstenmemiş Olması	379
(6) Hareket ile Netice Arasında Nedensellik Bağının Bulunması.....	381
d) Taksirli Suçlarda Kişilerin Cezai Sorumluluğu	382
(1) Üçüncü Kişinin Hareketi	382
(a) Üçüncü kişinin hareketi kusursuzdur.....	382
(b) Üçüncü kişinin hareketi kusurludur.	382
(i) Üçüncü kişi kasten kusurludur.	382
(ii) Üçüncü kişi taksir ile kusurludur.....	383
(c) Üçüncü Kişi Tamamen Kusurludur.....	383
(2) Mağdurun Hareketi	383
(a) Mağdurun hareketi kusurlu değildir.....	383
(b) Mağdurun hareketi normal değil ancak kusurlu ve hukuka aykırı da değildir.	384
(c) Mağdurun hareketi kusurludur	384
(i) Meydana gelen netice tamamen mağdurun kusurlu hareketinden meydana gelmiştir.	384
(ii) Meydana gelen netice bakımından hem fail hem de mağdur kusurludur.	384
e) Taksirin Gerçekleştirilme Şekilleri (Taksir Kalıpları/Taksirin Görünüş şekilleri)	385
(1) Dikkatsizlik.....	385
(2) Özensizlik (Tedbirsizlik)	385
f) Taksirin Derecelendirilmesi	387
g) Taksir Türleri (Çeşitleri)	388
(1) Bilinçsiz Taksir (Basit Taksir/Tam Taksir)=Niteliksiz Taksir	388
(2) Bilinçli Taksir (Öngörülü/Şuurlu Taksir)=Nitelikli Taksir	389
(3) Bilinçsiz Taksir - Bilinçli Taksir Ayrımı	390
(4) Bilinçsiz Taksir - Bilinçli Taksir Ayrımının Hukuki Sonuçları	391
h) Olası Kast/ Bilinçli Taksir Ayrımı	392
i) Taksirli Suçlarda Şahsi Cezasızlık Sebebi veveya Cezada İndirim Yapılmasını Gerektiren Şahsi Sebep (TCK m. 22/6)	393
j) Taksirli Suçlarda Verilecek Cezanın Belirlenmesi.....	399
k) Taksir ve Teşebbüs	400
l) Taksir ve İştirak.....	400
m) Taksir ve Hata	402
n) Taksir ve Kabahat	402
o) Taksir ve Kusur	403
p) Taksir ve Kusursuz Sorumluluk	405
4. Netice Sebebiyle Ağırlaşan Suç	406

a) Netice Sebebiyle Ağırlaşan Suçun Oluşum Şekilleri.....	409
b) Netice Sebebiyle Ağırlaşan Suç Şekilleri	410
(1) Gerçek Netice Sebebiyle Ağırlaşan Suç	410
(2) Gerçek Olmayan (Görünüşte) Netice Sebebiyle Ağırlaşan Suç.....	411
c) Netice Sebebiyle Ağırlaşan Suçlarda Kast-Taksir Bileşimi (Kombi- nasyonu).....	416
d) Netice Sebebiyle Ağırlaşan Suçlarda Teşebbüs	418
e) Netice Sebebiyle Ağırlaşan Suçlarda İştirak.....	420
f) Netice Sebebiyle Ağırlaşan Suç ve Kusursuz Sorumluluk	420
E. Hukuka Aykırılığın Bulunması/Hukuka Uygunluk Nedenlerinin Bulunma- ması.....	421
F. Hukuka Uygunluk Nedenlerinin Ortak Özellikleri.....	425
G. Türk Ceza Kanununda Hukuka Uygunluk Nedenlerinin Sınıflandırılması So- runu.....	427
H. Türk Ceza Kanununda Hukuka Uygunluk Nedenleri.....	429
1. Kanun Hükmünü Yerine Getirme/Görevi İfa	429
a) Kanun Teriminin Anlamı	430
b) Kolluğun Zor ve Silah Kullanma Yetkisi	434
(1) Zor ve Silah Kullanma Yetkisinin Kapsamı	434
(2) Zor Kullanma Yetkisinin Aşamaları	434
(a) İhtar	434
(b) Bedeni Kuvvet Kullanma.....	434
(c) Maddi Güç Kullanma	435
(d) Silah Kullanma.....	435
(3) Zor ve Silah Kullanma Yetkisinde Orantılılık İlkesi	437
(4) Zor Kullanma Yetkisinde Takdir Yetkisi.....	438
c) Müdafilik Görevinin Yerine Getirilmesi	439
2. Meşru Savunma	441
a) Meşru Savunmanın Hukuki Niteliği	441
b) Meşru Savunmanın Koşulları.....	442
(1) Saldırıya İlişkin Koşullar	442
(a) Bir Saldırı Olmalıdır	442
(b) Bu Saldırı Haksız Olmalıdır	444
(c) Bu Saldırı Gerçekleşmiş veya Gerçekleşmesi veya Tekrarı Muhakkak Olmalıdır	447
(d) Saldırı Herhangi Bir Hakka Yönelmiş Olmalıdır	448
(e) Saldırı, Meşru Savunmada Bulunana Karşı Olabileceği Gibi, Üçüncü Bir Kişiye De Yönelebilir.....	450
(f) Saldırı Mutlaka Bir İnsandan Kaynaklanmalıdır	451

(2) Savunmaya İlişkin Koşullar	451
(a) Savunmada Zorunluluk Olmalıdır	451
(b) Savunma İle Haksız Saldırı Arasında Oran Bulunmalıdır	452
(i) Konu Bakımından Orantı/Haklar Arasında Orantı	452
(ii) Araç Bakımından Orantı	453
(c) Savunma, Mutlaka Haksız Saldırıda Bulunan Kişiye Karşı Yapılmalıdır	454
c) Üçüncü Kişi Lehine Meşru Savunma	455
d) Haksız Saldırı Başlamadan Önce Alınan ve Kendiliğinden Harekete Geçen Önlem/Offendicula	455
e) Meşru Savunmada Sınırın Aşılması	456
(1) Meşru Savunmada Sınırın Mazur Görülebilecek Bir Heyecan, Korku veya Telaş ile Aşılması	456
(2) Meşru savunmada Oranın/Sınırın Kast Olmaksızın Aşılması (Taksir ile Aşılması)	457
(3) Meşru Savunmada Sınırın Kast (Doğrudan veya Olası Kast) ile Aşılması	457
(4) Meşru Savunmada Sınırın Kusursuz Olarak Aşılması	458
f) Meşru Savunma Halinde Üçüncü Kişilerin Zarar Görmesi	458
g) Meşru Savunma – Haksız Tahrik ilişkisi	459
h) Meşru Savunma ve Hata	460
3. Hakkın Kullanılması	460
a) Hakların Çatışması ve Neminem Laedere İlkesi	461
b) Hukuka Uygunluk Nedeni Olarak Bazı Önemli Hakkın Kullanılması Durumları	462
(1) Hekimlik Mesleğinin İcrası/Tıbbi Müdahale	462
(a) Hekimlik Mesleğini İcra Edecek Kişinin Yetkili Kişi Olması Gerekir	465
(b) Hastanın Tıbbi Müdahalenin İçeriği ve Muhtemel Sonuçları Bakımından Aydınlatılmış Olması Gerekir (Hekimin Hastayı Aydınlatma Yükümlülüğü)	466
(c) Hastanın Rızasının Bulunması/Aydınlatılmış veya Bilgilendirilmiş Onam–Hastanın Hukuken Geçerli Rızası (Hastanın Rızası ‘Aydınlatılmış Onam’)	468
(d) Tıbbi Müdahalenin Zorunluluğu (Endikasyon)	477
(e) Hekimlik Mesleğinin Mesleğin Gereklere Uygun İcra Edilmiş Olması/Hekimlik Mesleğinin (Tıbbi Müdahalenin) Kanunda Öngörülen Usullere Uygun Bir şekilde İcra Edilmiş Olunması Gerekir	477
(f) Tıbbi Müdahalenin Teşhis ve Tedavi Amacı İle Yapılmış Olması	479
(2) Düşünceyi Açıklama Özgürlüğü ve Eleştiri Hakkı	479
(3) Bir İş, Meslek, Sanat veya Bilimin İcrası	481

(4) Ticari ve Sınai Faaliyetlerin İcrası.....	481
(5) Haber Verme ve Haberleşme Hakkının İcrası/Gazetecilik Mes- leğinin İcrası	481
(6) İddia ve Savunma Hakkının Kullanılması	483
(7) Spor Faaliyetleri	483
(8) Tedip Hakkı.....	488
(9) İhbar ve Şikâyet Hakkı	489
(10) Organ ve Doku Nakli.....	490
4. İlginin Rızası	491
a) Rızanın Suç Genel Kuramı İçindeki Yeri	491
(1) Tipikliği Kaldıran Rıza.....	491
(2) Hukuka Aykırılığı Kaldıran Rıza	492
b) Rızanın Hukuki Esası	492
c) Rızanın Hukuka Uygunluk Nedeni Sayılabilmesi İçin Gereken Koşul- lar	493
(1) Kişinin Üzerinde Mutlak Surette Tasarrufta Bulunabileceği Bir Hakkın Bulunması.....	493
(a) Uluslararası Suçlar (TCK m. 76 – 80).....	494
(b) Kişilere Karşı İşlenen Suçlar (TCK m. 80 - 169)	494
(i) Hayata Karşı Suçlar (TCK m. 81 – 85)	494
(ii) Vücut Dokunulmazlığına Karşı Suçlar (TCK m. 86 – 98).....	496
(iii) Çocuk Düşürtme, Düşürme veya Kısırlaştırma (TCK m. 99 – 101)	497
(iv) Cinsel Dokunulmazlığa Karşı Suçlar (TCK m. 102 – 105).....	497
(v) Hürriyete Karşı Suçlar (TCK m. 106 – 124)	498
(vi) Şerefe Karşı Suçlar (TCK m. 115 - 131)	498
(vii) Özel Hayata ve Hayatın Gizli Alanına Karşı Suçlar (TCK m. 131 - 140).....	499
(viii) Malvarlığına Karşı Suçlar (TCK m. 141 - 169)	499
(c) Topluma Karşı Suçlar (TCK m. 170 -246)	499
(i) Genel Tehlike Yaratan Suçlar (TCK m. 170 - 180)	499
(ii) Çevreye Karşı Suçlar (TCK m. 180 - 184)	499
(iii) Kamunun Sağlığına Karşı Suçlar (TCK m. 185 - 196)	499
(iv) Kamu Güvenine Karşı Suçlar (TCK m. 197 - 212)	499
(v) Kamu Barışına Karşı Suçlar (TCK m. 213 - 222)	500
(vi) Ulaşım Araçlarına veya Sabit Platformlara Karşı Suçlar (TCK m.223 - 224)	500
(vii) Genel Ahlâka Karşı Suçlar (TCK m.225 - 229).....	500
(viii) Aile Düzenine Karşı Suçlar (TCK m. 230 - 234).....	500

(ix) Ekonomi, Sanayi ve Ticarete İlişkin Suçlar (TCK m. 235 - 242).....	500
(x) Bilişim Alanında Suçlar (TCK m. 242 - 246).....	500
(d) Millete ve Devlete Karşı Suçlar ve Son Hükümler (TCK m. 247-343)	500
(i) Kamu İdaresinin Güvenilirliğine ve İşleyişine Karşı Suçlar (TCK m. 247 - 266).....	500
(ii) Adliye Karşı Suçlar (TCK m. 267 - 298)	500
(iii) Devletin Egemenlik Alametlerine ve Organlarının Saygınlığına Karşı Suçlar (TCK m. 299 - 301)	500
(iv) Devletin Güvenliğine Karşı Suçlar (TCK m.302 - 308).....	500
(v) Anayasal Düzene ve Bu Düzenin İşleyişine Karşı Suçlar (TCK m.309 - 316).....	500
(vi) Millî Savunmaya Karşı Suçlar (TCK m.317 - 325).....	500
(vii) Devlet Sırlarına Karşı Suçlar ve Casusluk (TCK m. 326 - 339).....	500
(viii) Yabancı Devletlerle Olan İlişkilere Karşı Suçlar (TCK m. 340 - 343)	500
(2) Rızaya Ehliyet	500
(3) Rıza Açıklaması	502
5. TCK'da Yer Almayan Hukuka Uygunluk Nedeni Olarak Yükümlülüklerin Çatışması	504
a) Yükümlülüklerin Çatışmasının Gerçekleşebileceği Şekiller	505
b) Eşit Olmayan İki Değerin Korunması Aşamasında Yükümlülüklerin Çatışması	506
İ. Hukuka Uygunluk Nedenlerinde Sınırın Aşılması	506
1. Hukuka Uygunluk Nedenlerinde Sınırın Kasten Aşılması.....	507
2. Hukuka Uygunluk Nedenlerinde Sınırın Taksir İle Aşılması	507
3. Hukuka Uygunluk Nedenlerinde Sınırın Korku, Panik veya Heyecan ile Aşılması	508
4. Hukuka Uygunluk Nedenlerinde Sınırın Kusursuz Olarak Aşılması.....	509
5. Hukuka Uygunluk Nedenlerinde Sınırın Hata İle Aşılması	509
XVII. KUSURLULUK.....	511
A. Haksızlık ve Kusurluluk Kavramları Arasındaki İlişki	511
B. Kusurluluk ile Kusur Kavramları Arasındaki İlişki	512
C. Kusurluluğu Açıklayan Kuramlar	513
1. Psikolojik Kuram	513
2. Normatif Kuram	513
D. Kusurluluğun Kapsamı.....	514
1. Fiil Kusuru	514

2. Fail Kusuru.....	515
E. Kusurluluk ile Kast ve Taksir Kavramları Arasındaki İlişki	515
F. Taksir ile Kusursuz Sorumluluk Kavramları Arasındaki İlişki	515
G. Kusurluluğun Unsurları	516
1. Kusur Yeteneğine Sahip Olmak	516
a) Kusur Yeteneğinin Aranacağı Zaman.....	518
b) Kusur Yeteneği ile Kusurluluğu Etkileyen Kavramları Arasındaki İliş- ki	518
2. Kusurluluğu Etkileyen Nedenlerden Birinin Bulunmaması.....	519
a) Kusur Yeteneğini Etkileyen Haller	519
(1) Yaş Küçüklüğü	520
(a) 0 – 12 Yaş Arasında Olan Çocuklar=(TCK m. 31/1)	521
(b) 13 – 15 Yaş Arasında Olan Çocuklar=(TCK m. 31/2)	521
(c) 16 – 18 Yaş Arasında Olan Çocuklar=(TCK m. 31/3)	523
(d) Kusur Yeteneği Bulunmayan Çocuklara Uygulanacak Hü- kümler.....	524
(e) Kusur Yeteneği Bulunan Yaş Sınıfında Olan Çocuklara İlişkin TCK ve CMK'da Öngörülen Özel Düzenlemeler	524
(2) Sağır – Dilsizlik=(TCK m. 33)	525
(3) Akıl Hastalığı=(TCK m. 32)	526
(a) Akıl Hastalığının Kusur Yeteneğine Etkisi Bakımından Kabul Gören Sistemler	526
(i) Biyolojik Sistem.....	526
(ii) Psikolojik Sistem	526
(iii) Karma Sistem.....	526
(b) Akıl Hastalığının Kişinin Kusur Yeteneğine Etki Eden Durum- ları.....	527
(4) Geçici (Arızı) Nedenler, Alkol veya Uyuşturucu Madde Etkisin- de Olma (TCK m. 34)	529
(a) Geçici Nedenler.....	529
(b) Alkol veya Uyuşturucu Madde Alma.....	532
(i) İstemeyerek (İrade Dışı) Alkol veya Uyuşturucu Madde Alma.....	532
(ii) İsteyerek (İrade İle) Alkol veya Uyuşturucu Madde Al- ma	533
(iii) Alkol veya Uyuşturucu Bağımlısı Olmak	536
H. Kusurluluğu Kaldıran Haller (Nedenler)	538
1. Hukuka Aykırı ve Fakat Bağlayıcı Emrin Yerine Getirilmesi/Yetkili Ami- rin Emrini İfa.....	538
a) Yetkili Amirin Emrini İfasının Uygulanma Koşulları	541
(1) Bir Emir Bulunmalıdır	541

(a) Emir Hukuka Uygundur	542
(i) Şekli Anlamda Hukuka Uygunluk Emri Veren Hukuk- ken Emir Vermeye Yetkili Olması	542
(ii) Maddi Anlamda Hukuka Uygunluk.....	544
(b) Emir Hukuka Aykırıdır.....	544
(c) Emrin Konusu Suçtur.....	548
(2) Emri Veren Emri Vermeye Yetkili Olmalıdır.....	553
(3) Emrin Yerine Getirilmesi Zorunlu Olmalıdır (Emir Bağlayıcı Ol- malıdır)	556
2. Zorunluluk Hali	556
a) Zorunluluk Halinin Hukuki Niteliği.....	557
(1) Zorunluluk Halinin Hukuki Niteliğini Açıklayan Kuramlar	557
(a) Koruma İçgüdüsü Kuramı.....	557
(b) Manevi Cebir Kuramı.....	557
(c) Saiklerin Sosyalliği Kuramı.....	557
(d) Amaç Kuramı	557
(e) Hakların Çatışması Kuramı	558
(2) Zorunluluk Halinin Sınıflandırılmasına İlişkin Kuramlar	558
(a) Zorunluluk Halinin Hukuka Uygunluk Sebebi Olduğu Kuramı	558
(b) Zorunluluk Halinin Mazeret Sebebi (Kusurluluğu Kaldıran Sebebi) Olduğu Kuramı	558
(c) Fark Gözetme Kuramı	559
(3) TCK Bakımından Zorunluluk Halinin Hukuki Niteliği.....	563
(4) Zorunluluk Halinin Hukuka Uygunluk Sebebi ile Mazeret Nede- ni/Kusurluluğu Kaldıran/Kusurluluğa Etki Eden Sebebi Olması Arasındaki Farklar	565
b) Zorunluluk Halinin Koşulları	566
(1) Tehlikeye İlişkin Koşullar	566
(a) Bir Tehlike Bulunmalıdır	566
(b) Bu Tehlike Ağır ve Muhakkak Olmalıdır.....	569
(c) Tehlike Bir Hakka Yönelmiş Olmalıdır	570
(d) Tehlikeye Bilerek Sebebiyet Verilmemiş Olunmalıdır	571
(2) Korunmaya İlişkin Koşullar	572
(a) Tehlikeden Başka Türlü Korunma İmkânının Bulunmaması	572
(b) Tehlike ile Korunmaya Yönelik Gerçekleştirilen Hareket Arasında Nedensellik Bağının Bulunması	573
(c) Tehlike ile Korunmaya Yönelik Gerçekleştirilen Hareket Arasında Orantı Bulunması	573
(d) Tehlikeye Karşı Koyma Yükümlülüğünün Bulunmaması	574
c) Zorunluluk Hali ile Meşru Savunmanın Karşılaştırılması.....	576

3. Cebir ve Şiddet	576
4. Korkutma veya Tehdit	578
5. Hata (Yanılma).....	581
a) Hata Kavramı.....	582
b) Suçun Maddi Unsurlarında Hata: (Fiili/Maddi Hata / Unsur Yanılgı- sı) 583	
(1) Suçun Konusunda Hata	586
(2) Şahısta Hata (Mağdurda Hata)	589
(3) Nedensellik Bağında Hata ve Sapma	592
(4) Hedefte Sapma.....	594
c) Suçun Nitelikli Unsurlarında/Hallerinde Hata	597
(5) Cezayı Artıran Nitelikli Unsurlarda Hata.....	597
(6) Cezayı Azaltan Nitelikli Unsurlarda Hata	599
(7) Şahsa/faile, Fiile ve Mağdurun Sıfatına Bağlı Nitelikli Haller ve Bu Hallerde Hata	599
d) Ceza Sorumluluğunu Kaldıran veya Azaltan Nedenlere Ait Koşulla- rın Gerçekleştiği Hususunda Hata	601
(1) Hukuka Uygunluk Sebeplerinde Hata.....	601
(2) Kusurluluğu Kaldıran veya Azaltan Nedenlerde Hata.....	607
e) Hukuki Hata (Haksızlık Bilincinde Hata, Yasaklık Hatası, Tipiklik Ha- tası).....	610
6. Kaza ve Tesadüf (Öngörülemezlik/Beklenemezlik)	614
7. Mücbir Sebep (Kaçınamama/Karşı Koyamama)	615
İ. Kusurluluğu Azaltan Haller	617
1. Haksız Tahrik	617
a) Genel Olarak.....	617
b) Haksız Tahrik Durumlarında Daha Az Ceza Verilmesinin Hukuki Se- bebi/Haksız Tahrik Kurumunun Hukuki Niteliği.....	618
(1) Öznel (Sübjektif) Görüş	619
(2) Nesnel (Objektif) Görüş.....	619
(3) Karma Görüş	619
c) Haksız Tahrik Kurumunun Düzenlenişi Bakımından ETCK ile TCK Arasındaki Farklar	620
d) Haksız Tahrikin Koşulları.....	620
(1) Tahrik Oluşturan Bir Hareket Bulunmalıdır	620
(2) Hareket Haksız Olmalıdır	622
(3) Haksız Hareket Sonucunda Failde Sinirlenme, Acı Duyma, Öf- kelenme (Hiddet veya Şiddetli Elem) Meydana Gelmelidir.....	623

(4) Suç, Haksız Hareketin Doğurduğu Sinirlenme, Acı Duyma, Öfkelenmenin Etkisiyle İşlenmelidir (Nedensellik Bağı)	624
(5) Karşı Hareket Mutlaka Haksız Hareketin Kaynağına Yönelmiş Olmalıdır	624
e) Haksız Tahrik ile Bazı Ceza Hukuku Kurumları Arasındaki İlişki	627
(1) Haksız Tahrik ile Tasarlama Arasındaki İlişki	627
(2) Haksız Tahrik ile Taksirli Suç Arasındaki ilişki	627
(3) Haksız Tahrik ile Kan Gütme Saiki/Özel Kast Arasındaki İlişki	629
(4) Haksız Tahrik ile Meşru Savunma Arasındaki ilişki	629
(5) Haksız Tahrik ile Hata Arasındaki İlişki	630
(6) Haksız Tahrik ile Takdiri Hafifletici Nedenler Arasındaki İlişki	631
(7) Haksız Tahrik ile İştirak Arasındaki İlişki	631
XVIII. SUÇUN NİTELİKLİ HALLERİ	632
A. Nitelikli Hallerin Sınıflandırılması	636
1. Cezayı Artıran ve Azaltan Nitelikli Haller	636
2. Şahsa, Fiile ve Suçun Konusuna Bağlı Nitelikli Haller	636
a) Şahsa Bağlı Nitelikli Haller	636
(1) Failin Sıfatı Bakımından Nitelikli Haller	636
(2) Mağdurun Sıfatı Bakımından Nitelikli Haller	637
(3) Fail ile Mağdur Arasındaki İlişki Bakımından Nitelikli Haller	637
(4) Failin Amaç ve Saiki Bakımından Nitelikli Haller	637
b) Fiile Bağlı Nitelikli Haller	637
(1) Fiilin İşleniş Şekline Göre Nitelikli Haller	637
(2) Fiilin İşlendiği Yer ve Zaman Bakımından Nitelikli Haller	641
c) Suçun Konusuna Bağlı Nitelikli Haller	641
XIX. SUÇUN UNSURLARI DIŞINDA KALAN HUSUSLAR	642
A. Nesnel (Objektif) Cezalandırılma Koşulları	642
B. Ön Koşullar	649
C. Ceza Muhakemesi Koşulları	650
D. Şahsi Cezasızlık Sebepleri	653
1. TCK'daki Şahsi Cezasızlık Sebepleri	653
2. TCK'ndaki Cezada Şahsi İndirim Nedenleri	654
3. TCK'ndaki Hem Şahsi Cezasızlık Hem De Cezada Şahsi İndirim Nedenleri	654
E. Cezayı Kaldıran Şahsi Sebepler/Cezayı Azaltan veya Kaldıran Şahsi Sebep Olarak Etkin Pişmanlık	655

BEŞİNCİ BÖLÜM

SUÇUN ÖZEL ŞEKİLLERİ

XX. SUÇUN ÖZEL GÖRÜNÜŞ ŞEKİLLERİ	665
A. TEŞEBBÜS	665
1. Kavram	665
2. ETCK ile TCK'nın Karşılaştırılması.....	665
3. Teşebbüsün Cezalandırılma Sebebi.....	667
a) Öznel (Sübjektif) Görüş	667
b) Nesnel (Objektif) Görüş.....	667
c) Etki Görüşü	668
d) Karma Görüş.....	668
4. Teşebbüsün Hukuki Niteliği.....	669
5. Teşebbüsün Koşulları/Unsurları	670
a) Suç İşleme Kastının Varlığı Bulunmalıdır	670
b) İşlenmek İstenen Suç Ancak Kasten İşlenebilen Bir Suç Olmalıdır.....	673
c) Suçun İcrasına Elverişli Hareketlerle Doğrudan Doğruya Başlamak	674
(1) Elverişli Hareketin Anlamı	674
(2) Doğrudan Doğruya İcraya Başlama	677
d) Failin Elinde Olmayan Nedenlerle Suçun İcra Hareketinin Tamam- lanamaması veya Neticenin Gerçekleştirilememesi.....	683
(1) Failin Elinde Olmayan Nedenlerle Suçun İcra Hareketinin Ta- mamlanamaması.....	684
(2) Failin Elinde Olmayan Nedenlerle Neticenin Gerçekleştirileme- mesi.....	686
6. Gönüllü Vazgeçme	687
a) Gönüllü Vazgeçmenin Hukuki Niteliği	689
b) Gönüllü Vazgeçmenin Cezalandırılmamasını Açıklayan Görüşler	689
c) Gönüllü Vazgeçmenin Uygulanma Aşamaları.....	691
d) Gönüllü Vazgeçmenin Tespiti	695
e) İştirak Halinde İşlenen Suçlarda Gönüllü Vazgeçme ve Şeriklere Et- kisi	701
f) Gönüllü Vazgeçme ile Teşebbüs Arasındaki İlişki	702
7. Gönüllü Vazgeçme ve Etkin Pişmanlık.....	702
8. İşlenemez Suç/Elverişsiz Teşebbüs.....	703
a) İşlenemez Suçta Kişiyce Ceza Verilmemesini Açıklayan Görüşler.....	704
9. Teşebbüs Bakımından Bazı Özel Durumlar	706
10. Teşebbüs Halinde Verilecek Cezanın Belirlenmesi	712

XXI. İŞTİRAK.....	715
A. Genel Olarak	715
B. İştirakın Hukuki Esası.....	718
C. İştirakte Suç Sayısı	718
1. Suç Birliği Görüşü	718
2. Suç Ayrılığı Görüşü	718
D. İştirakın Hukuki Niteliği	719
1. İştirake İlişkin Hükümlerin Tipikliği Sınırladığı Görüşü	719
2. İştirake İlişkin Hükümlerin Cezai Sorumluluğu Alanı ve Tipikliği Genişlet- tiği Görüşü	720
E. İştirakte Suça Katılanların Cezai Sorumluluğu Konusunda Kabul Edilen Sis- temler.....	721
1. Eşitlik (Teklik) Sistemi	721
2. İkilik Sistemi.....	721
3. Cezanın Faile Göre Belirlenmesi Sistemi	722
F. İştirak Şekilleri/Türleri	723
1. Faillik	725
a) Müstakil (Tek Başına Faillik/Doğrudan Faillik).....	726
b) Müşterek Faillik/Birlikte Faillik	726
1) Müşterek Failliğin Unsurları	727
(a) Suçun İşlenişi Üzerinde Müşterek Hâkimiyet Kur- ma/Hareketin Birlikte İcra Edilmesi	727
(b) Birlikte Suç İşleme Kararının Bulunması	732
2) Özgü Suçlarda Müşterek Faillik	735
3) İhmalî Suçlarda Müşterek Faillik	736
4) Taksirli Suçlarda Müşterek Faillik	737
5) Netice Sebebiyle Ağırlaşan Suçlarda Müşterek Faillik	737
c) Dolaylı Faillik.....	738
2. Şeriklik (Suç Ortaklığı/Suçta İştirak Şekilleri)	744
3. Suça İştirakın (Suç Ortaklığı/İştirak/Şerikliğin) Koşulları	745
a) Birden Çok Failin Birden Çok Hareketinin Bulunması	745
b) Her Bir Failin Suça Katılma (İştirak İradesi) Kastının Bulunması	746
c) İşlenmek İstenen Ortak Suçun En Azından Teşebbüs Aşamasına Varmış Olması (İcra Hareketlerine Başlanmış Olunması)	754
d) İşlenen Suçun Bütün Şerikler İçin Aynı Olması	755
e) Hareketlerin Nedensel Değerinin Bulunması	760
4. Şeriklik Şekilleri	761
a) Müşterek Faillik	761

b) Azmettirme	761
c) Yardım etme	773
5. Cezayı Artıran veya Azaltan Nedenlerin Şeriklere Yansıması (Sirayeti)	778
a) Cezayı Artıran Nedenlerin Şeriklere Yansıması	778
(1) Cezayı Artıran Şahsi Nedenler	778
(2) Cezayı Artıran Fiili Nedenler	782
b) Cezayı Azaltan Nedenlerin Şeriklere Yansıması	782
c) Cezayı Kaldıran Nedenlerin Şeriklere Uygulanması	783
6. Suça İştirakte Gönüllü Vazgeçme	783
7. Kabahate İştirak	787

XXII. SUÇLARIN İÇTİMAI 788

A. Genel Olarak	788
B. Bileşik Suç	791
1. Genel Olarak	791
2. Bileşik Suçun Oluşum Şekilleri	791
a) Tam (Gerçek) Bileşik Suç	791
b) Görünüşte (Şekli/Eksik) Bileşik Suç	793
3. Bileşik Suçta Manevi Unsur	795
4. Bileşik Suçta Zamanaşımı	795
5. Bileşik Suçta İştirak	795
6. Bileşik Suçta Uzlaşma ve Şikâyet	795
7. Bileşik Suçta Teşebbüs	796
8. Bileşik Suçta Gönüllü Vazgeçme	796
9. Bileşik Suçun Bölünmezliği İlkesi	797
C. Zincirleme Suç (Müteselsil Suç)	797
1. Genel Olarak	797
2. Zincirleme Suçun Hukuki Esasını/Niteliğini Açıklayan Görüşler	798
a) Tek Suçun Varlığı Görüşü	798
b) Çok Suçun Varlığı Görüşü	799
3. Zincirleme Suçun Koşulları	799
a) Suç İşleme Kararında Birlik	799
b) Aynı Olan Birden Çok Suçun İşlenmesi	802
c) Suçların Farklı Zamanlarda İşlenmesi	812
d) Mağdurun Aynı Olması	813
4. Zincirleme Suç Hükümlerinin Uygulanamayacağı Durumlar	819
5. Zincirleme Suçta Yaptırım	820
D. Fikri İctima	823

1. Fikri İçtimanın Hukuki Esasını Açıklayan Görüşler	824
a) Suç Tekliği Görüşü	824
b) Suç Çokluğu Görüşü.....	824
2. Fikri İçtimanın Koşulları	825
a) Tek Fiilin Bulunması.....	825
(1) Fiil Kelimesinden Hareketi Anlayan Görüş	825
(2) Fiil Kelimesinden Neticeyi Anlayan Görüş	831
(3) Tek Fiil kelimesinden Suç İşleme Kastının Tekliğini Anlayan Gö- rüş	833
b) Birden Fazla Farklı Suçun İşlenmesi.....	833
3. Fikri İçtimada Uygulanacak Cezanın Belirlenmesi	841
4. Fikri İçtima İle İlgili Bazı Özel Durumlar	842
a) Maddi Unsur.....	842
b) Manevi Unsur	842
c) Teşebbüs	842
d) İştirak.....	843
e) Zamanaşımı, Af, Şikâyet, Uzlaşma, Dava ve Ceza İlişkisini Düşüren Nedenler.....	843
f) Netice Sebebiyle Ağırlaşan Suçlarda Fikri İçtima	845
g) Kesintisiz suç – Ani suç ve Fikri İçtima	846
h) Non Bis İn Idem İlkesi ve Fikri İçtima	848
i) Kabahatlerde İçtima	849
XXIII. GÖRÜNÜŞTE İÇTİMA (KANUNLARIN İÇTİMAI/ YASALARIN TEKLIĞI)	850
A. Normların Görünüşte İçtimai Şekilleri ve Bu Durumlarda Tek Bir Normun Uygulanmasının Gerekçeleri	851
1. Özel Norm – Genel Norm İlişkisi.....	851
2. Asli Norm - Tali (İkincil) Norm İlişkisi/Asli Normun Önceliği - Yardımcı Normun Sonralığı İlkesi	854
3. Tüketen Norm – Tüketilen Norm İlişkisi	857
4. Normlardan Birinin Seçilmesi İlkesi	857
ALTINCI BÖLÜM	
CEZA HUKUKUNDA YAPTIRIM VE TÜRLERİ	
XXIV. YAPTIRIM KURAMI	861
A. Genel Olarak	861
B. TCK’nda Öngörülen Yaptırım Şekilleri	861
1. Ceza	861
a) Cezanın Amaçları	861

(1) Mutlak Görüşler	861
(a) Cezanın Ödetme/Kefaret Amacı	862
(b) Cezanın Adalet Amacı	862
(2) Nisbi Görüşler	862
(a) Özel Önleme	863
(b) Genel Önleme	864
(3) Karma/Uzlaştırıcı/Birleştirici Görüş	865
2. Cezanın Özellikleri/Nitelikleri	865
3. Cezanın Türleri	866
a) Hapis Cezası	866
(1) Müebbet Hapis Cezası	867
(2) Süreli Hapis Cezası	867
b) Süreli Hapis Cezalarına İlişkin Öngörülen Seçenek İmkânlar	867
(1) Kısa Süreli Hapis Cezasına Seçenek Yaptırımlar	867
i) Hukuki Nitelik	868
ii) Kısa Süreli Hapis Cezasına Seçenek Yaptırımların Uygulan- ma Koşulları	869
aa) Nesnel (Objektif) Koşullar	869
bb) Öznel (Sübjektif) Koşul:	871
iii) TCK m. 50/1'de Öngörülen Seçenek Yaptırımlar	871
iv) Suç Tanımında Hapis Cezası ile Adlî Para Cezasının Seçenek Olarak Öngörüldüğü Hâllerde, Hapis Cezasına Hükmedil- mişse; Bu Ceza Artık Adlî Para Cezasına Çevrilmez. (TCK m. 50/2)	877
v) Daha Önce Hapis Cezasına Mahkûm Edilmemiş Olmak Ko- şuluyla, Mahkûm Olunan Otuz Gün ve Daha Az Süreli Hapis Cezası ile Fiili İşlediği Tarihte Onsekiz Yaşını Doldurmamış veya Altmışbeş Yaşını Bitirmiş Bulunanların Mahkûm Edil- diği Bir Yıl veya Daha Az Süreli Hapis Cezası, Birinci Fıkrafta Yazılı Seçenek Yaptırımlardan Birine Çevrilir. (TCK m. 50/3).	879
vi) Taksirli Suçlardan Dolayı Hükmolunan Hapis Cezası Uzun Süreli De Olsa; Bu Ceza, Diğer Koşulların Varlığı Hâlinde, Bi- rinci Fıkranın (a) Bendine Göre Adlî Para Cezasına Çevrilebi- lir. Ancak, Bu Hüküm, Bilinçli Taksir Hâlinde Uygulanmaz. (TCK m. 50/4).	880
vii) Uygulamada Asıl Mahkûmiyet, Bu Madde Hükümlerine Gö- re Çevrilen Adlî Para Cezası veya Tedbirdir. (TCK m. 50/5).	881
viii) Hüküm Kesinleştikten Sonra Cumhuriyet Savcılığınca Yapılan Tebliğata Rağmen Otuz Gün İçinde Seçenek Tedbirin Gerek-	

	lerinin Yerine Getirilmesine Başlanmaması veya Başlanıp da Devam Edilmemesi Hâlinde, Hükümü Veren Mahkeme Kısa Süreli Hapis Cezasının Tamamen veya Kısmen İnfazına Karar Verir ve Bu Karar Derhâl İnfaz Edilir. Bu Durumda, Beşinci Fıkra Hükümü Uygulanmaz. (TCK m. 50/6).....	881
ix)	Hükmedilen Seçenek Tedbirin Hükümlünün Elinde Olmayan Nedenlerle Yerine Getirilememesi Durumunda, Hükümü Veren Mahkemece Tedbir Değiştirilir. (TCK m. 50/7).....	884
(2)	Hapis Cezasının İnfazının Ertelenmesi	885
i)	Genel Olarak.....	885
ii)	Ertelemenin Hukuki Niteliği	886
iii)	Erteleme Kurumunun Leh ve Aleyhinde İleri Sürülen Görüşler	887
aa)	Lehte İleri Sürülen Görüşler.....	887
bb)	Aleyhte İleri Sürülen Görüşler	887
iv)	Ertelemenin Koşulları	887
aa)	Nesnel/Objektif Koşul (TCK m. 51/1).	887
bb)	Öznel/Sübjektif Koşul (TCK m. 51/1-b) Mahkûmun Suçu İşledikten Sonra Yargılama Sürecinde Gösterdiği Pişmanlık Dolayısıyla Tekrar Suç İşlemeyeceği Konusunda Mahkemede Bir Kanaatin Oluşması	896
cc)	Erteleme Kararı Verilebilmesi İçin Ek Seçimlik Koşullar	899
v)	Erteleme Kararı.....	901
vi)	Denetim Süresi (TCK m. 51/3).....	902
vii)	Erteleme Süresi İçinde Mahkûmun Yükümlülükleri.....	904
viii)	Denetim Süresi İçinde Hükümlünün Yükümlülüklerini Yerine Getirmemesi.....	905
ix)	Denetim Süresinin İyi Halli Geçirilmesi, Kasıtlı Bir Suç İşlenmemesi veya Yükümlülüklerle Uyulması.....	908
(3)	Hapis Cezasının Sakıncalarını Giderme Amacıyla Kabul Edilen Diğer Kurumlar	908
(a)	Uzlaştırma.....	908
(b)	Kamu Davasının Açılmasının Ertelenmesi.....	908
(c)	Hükümün Açıklanmasının Geri Bırakılması.....	909
c)	Adli Para Cezası	911
(1)	Adli Para Cezasının Belirlenmesi Bakımından Kabul Edilen Sistemler	911
(a)	Klasik Sistem	911
(b)	Gün Para Cezası Sistemi	912
(c)	TCK m. 52'de Öngörülen Adli Para Cezası Sistemi.....	913

i) Gün Para Cezasının Belirlenmesi	914
ii) Belirlenen Adli Para Cezasının Uygulanması	917
iii) Belirlenen Adli Para Cezasının Yerine Getirilmemesi	918
iv) Adli Para Cezasında Erteleme, Zamanaşımı	920
4. Güvenlik Tedbirleri	920
a) Genel Olarak	920
b) Güvenlik Tedbirinin Uygulanabilmesi İçin Gerekli Olan Koşullar	922
c) Güvenlik Tedbirinin Hukuki Niteliği	924
d) Güvenlik Tedbirinin Amacı	924
e) Güvenlik Tedbiri ile Ceza Yaptırımı Arasındaki Farklar	924
f) Güvenlik Tekbiri ile Ceza Yaptırımı Arasındaki Ortak Noktalar	926
g) TCK'da Öngörülen Güvenlik Tedbiri Türleri	926
(1) Belli Haklardan Yoksun Bırakılma (TCK m. 53)	926
(a) Belirli Haklardan Yoksun Bırakılma Güvenlik Tedbirinin Uygulanma Koşulları	927
(b) Belirli Haklardan Yoksun Bırakılma Güvenlik Tedbirinin Uygulanma Süresi	929
(c) Hak Yoksunluğunun İnfaz Süresinden Sonra Belirli Bir Süre Devam Edeceği Durum	932
(d) TCK m. 53/1'de Yer Alan Hak Yoksunlukları	934
(e) TCK m. 53/6'da Yer Alan Hak Yoksunlukları	941
(2) Müsadere	943
(a) Genel Olarak	943
(b) Müsaderenin Hukuki Niteliği	944
(c) Müsadere Türleri	946
i) Eşya Müsaderesi	946
ii) Kazanç Müsaderesi	955
(3) Çocuklara Özgü Güvenlik Tedbirleri	961
(4) Akıl Hastalarına Özgü Güvenlik Tedbirleri	961
(5) Alkol veya Uyuşturucu Bağımlısı Kişiler Hakkında Uygulanacak Güvenlik Tedbirleri	962
(6) Sınır Dışı Etme Güvenlik Tedbiri	962
(7) Tüzel Kişiler Hakkında Uygulanacak Güvenlik Tedbirleri	963
(a) TCK m. 60'ta Yer Alan Güvenlik Tedbirlerinin Uygulanma Koşulları	964
(i) Bir Kamu Kurumunun Verdiği İzne Dayalı Olarak Faaliyette Bulunan Bir Özel Hukuk Tüzel Kişisi Bulunmalıdır	964

(ii) Özel Hukuk Tüzel Kişisinin Organ veya Temsilcilerinin İştirakiyle ve Bu İzin Verdiği Yetkinin Kötüye Kullanılması Suretiyle Kasten Bir Suç İşlenmelidir.	965
(iii) Kasten İşlenen Bu Suç Özel Hukuk Tüzel Kişisinin Yararına İşlenmelidir.	965
(iv) Özel Hukuk Tüzel Kişisinin Yararına Olarak Kasten İşlenen Suçtan Dolayı Mahkûmiyet Kararı Verilmelidir.	966
(v) Kanunda İlgili Suç Tipine İlişkin Olarak Güvenlik Tedbirinin Uygulanacağına Yönelik Açık Hüküm Bulunmalıdır.	967
(b) Hâkim veya Mahkemenin Takdir Yetkisi/Orantılılık İlkesi.	967
(c) Uygulanacak Tedbirler.	967
(i) İzin İptali.	967
(ii) Müsadere.	968
XXV. SUÇ İŞLEMEDE TEKERRÜR.	969
A. Genel Olarak.	969
B. Tekerrürün Hukuki Niteliği.	969
C. Tekerrür Türleri.	970
D. Tekerrüre İlişkin Hükümlerin Uygulanma Koşulları.	972
1. Daha Önce Bir Suç İşlenmiş ve Bu Suçtan Dolayı Verilen Mahkûmiyet Kararı Kesinleşmiş Olmalı.	972
2. Yeni Bir Suçun İşlenmesi.	976
3. Tekerrür Süresi.	978
E. Tekerrür yasakları.	980
F. Tekerrürün Sonuçları.	981

YEDİNCİ BÖLÜM

CEZANIN BELİRLENMESİ VE MAHSUP

XXVI. CEZANIN BELİRLENMESİ VE BİREYSELLEŞTİRİLMESİ.	983
A. Genel Olarak.	983
B. Temel Cezanın Belirlenmesi ve Bu Belirleme Yapılırken Esas Alınan Ölçütler.	984
C. Suçun Olası Kast veya Bilinçli Taksirle İşlenmesi.	994
D. Mükerrer (Çifte) Değerlendirme Yasağı.	994
E. Suçun Nitelikli Unsurlarının Cezanın Belirlenmesinde Uygulanması.	996
1. Cezayı Artıran Nitelikli Haller.	999
2. Cezayı Azaltan Nitelikli Haller.	999
F. Sonuç Cezanın Belirlenmesi ve Bu Belirlemede Uygulanacak Usuller.	1000
1. Teşebbüs.	1001
2. İştirak.	1001
3. Haksız Tahrik.	1001
4. Yaş Küçüklükleri ile Akıl Hastalıkları.	1001

5. Cezada İndirim Yapılmasını Gerektiren Şahsi Sebepler	1001
6. Takdiri İndirim Nedenleri (TCK m. 62)	1002
a) TCK'da Öngörülen Takdir İndirim Nedenleri	1002
b) TCK m. 62/2'de Öngörülen Takdiri İndirim Nedenleri	1005
G. Cezanın hesaplanması	1009
1. Hapis Cezasının Hesaplanması	1009
2. Adli Para Cezasının Hesaplanması	1009
3. Cezaların İçtimalı	1012
H. Cezanın Yukarı ve Aşağı Sınırının Aşılmaması	1013
İ. Mahsup	1015
1. Mahsubun Hukuki Esası	1015
2. Mahsubun Uygulanma Koşulları	1015
a) Kişi Yargılanmakta Olduğu Suçtan Mahkûm Olmalıdır	1015
b) Kişi Yargılanmakta Olduğu Suçtan Dolayı Hüküm Kesinleşmeden Önce Hürriyetinden Yoksun Kalmış Olmalıdır	1017
c) Mahsup İçin Hükümlünün Talebi Gerekmemektedir	1019
d) Mahsup Kararını Yargılamayı Yapan Mahkeme Vermelidir	1019

SEKİZİNCİ BÖLÜM

DAVA VE CEZA İLİŞKİSİNİ SONA ERDİREN NEDENLER

XXVII. GENEL OLARAK	1021
XXVIII. SANIĞIN ÖLÜMÜ	1023
XXIX. HÜKÜMLÜNÜN ÖLÜMÜ	1024
XXX. AF	1025
A. Genel Olarak	1025
B. Affın Türleri	1026
1. Genel Af	1026
2. Özel Af	1028
XXXI. ZAMANAŞIMI	1029
A. Genel Olarak	1029
B. Ceza Hukukunda Zamanaşımının Leh ve Aleyhinde İleri Sürülen Görüşler	1029
1. Ceza Hukukunda Zamanaşımı Lehinde İleri Sürülen Görüşler	1029
a) Manevi Yönden Acı Çekme Görüşü	1029
b) Suç İşleyen ve Kaçak Durumda Olan Kişinin Uslanmış Olduğu Görüşü	1030
c) Kamuoyunun İlgisinin Azalması ve Suçun Delillerinin Kaybolması Görüşü/Sosyal Fayda Görüşü	1030
d) Cezanın Önleme İşlevinin Ortadan Kalkması Görüşü	1030

e) Soruşturmanın Terki ve Failin Cezalandırılmama Hakkını Kazanması Görüşü.....	1030
f) Failin Manevi Dünyasının Değiştiği Görüşü	1031
2. Ceza Hukukunda Zamanaşımı Aleyhinde İleri Sürülen Görüşler	1031
a) Beccaria'nın Görüşü	1031
b) Bentham'ın Görüşü	1031
c) Pozitivist Görüş.....	1031
C. Zamanaşımının Hukuki Niteliği.....	1032
1. Zamanaşımını Ceza Muhakemesi Kurumu Olarak Kabul Eden Görüş	1032
2. Zamanaşımını Ceza Hukuku Kurumu Olarak Kabul Eden Görüş	1032
3. Zamanaşımını Karma Nitelikte Bir Kurum Olarak Kabul Eden Görüş.....	1033
D. Dava Zamanaşımı	1034
1. Dava Zamanaşımı ile Benzerlik Gösteren Kurumlar	1034
2. Dava Zamanaşımına Tabi Olmayan Suçlar.....	1035
3. Dava Zamanaşımına Tabi Olan Suçlar	1035
a) Dava Zamanaşımının Kabul Edildiği Suçlarda Süre	1035
b) Dava Zamanaşımına Tabi Olan Suçlar Bakımından ETCK İle TCK'nın Karşılaştırılması	1036
c) Dava Zamanaşımı Sürelerinin Özel Hukuktaki Etkisi.....	1036
d) Dava Zamanaşımının Süresinin Belirlenmesinde Esas Alınacak Ceza	1036
e) Dava Zamanaşımında Sürenin İşlemeye Başladığı Anın Tespiti	1038
(1) Aynı Fiilden Dolayı Tekrar Yargılamayı Gerektiren Haller Bakı- mından	1038
(2) Bazı Suç Türleri, Suçun Özel Görünüş Şekilleri ve Mağdurun Yaşı Bakımından	1039
(a) Tamamlanmış Suç	1039
(b) Teşebbüs Halinde Kalan Suç	1040
(c) Kesintisiz Suç.....	1040
(d) Zincirleme Suç	1040
(e) Çocuklara Karşı İşlenen Suç.....	1040
(f) İştirak Halinde İşlenen Suç	1040
(g) Objektif Cezalandırma Koşulunun Arandığı Suç	1041
f) Dava Zamanaşımının Durması ve Kesilmesi	1041
(1) Dava Zamanaşımının Durması	1041
(a) İzin.....	1042
(b) Karar	1042
(c) Bekletici Meselenin Çözümü.....	1044
(d) Kaçak Kararı	1045

(2) Dava Zamanaşımının Kesilmesi	1047
(a) Dava zamanaşımının kesilme nedenleri:	1047
(i) Şüpheli veya Sanıklardan Birinin Savcı Huzurunda İfadesinin Alınması veya Sorguya Çekilmesi	1047
(ii) Şüpheli veya Sanıklardan Biri Hakkında Tutuklama Kararının Verilmesi	1049
(iii) Suçla İlgili Olarak İddianame Düzenlenmesi	1050
(iv) Sanıklardan Bir Kısım Hakkında Da Olsa, Mahkûmiyet Kararı Verilmesi	1051
(b) Dava Zamanaşımının Kesilmesi Üzerine Dava Zamanaşımının Uzaması	1053
E. Ceza Zamanaşımı	1058
1. Ceza Zamanaşımında Öngörülen Süreler	1060
2. Ceza Zamanaşımında Sürenin Başlama Anı	1061
3. Ceza Zamanaşımının Durması	1062
4. Ceza Zamanaşımının Kesilmesinin Etkisi	1064
5. Ceza Zamanaşımının Sonuçları	1065
6. Ceza Zamanaşımının Hak Yoksunluklarına (Güvenlik Tedbirlerine) Etkisi ...	1065
7. Müsaderede Zamanaşımı	1065
8. Zamanaşımının Hesabı ve Uygulanması	1065
xxxii. ŞİKÂYET	1066
A. Tanım	1066
B. Şikâyet Kurumunun Hukuki Niteliği	1066
C. Şikâyetin Koşulları	1067
1. Şikâyete Tabi Bir Suçun İşlenmiş Olması Gerekir	1067
2. Şikâyet Hakkına Sahip Olan Kişi veya Kişilerin Şikâyet Hakkını Kullanması Gerekir	1068
3. Şikâyet Hakkının Kanunda Öngörülen Süre İçinde Yapılmış Olması Gerekir	1070
4. Şikâyetin İlgili Mercilere Yapılması Gerekir	1071
5. Şikâyetin Yazılı veya Sözlü Olarak Yapılması Gerekir	1072
D. Şikâyet ile İlgili Bazı Özel Durumlar	1072
1. Şikâyet Hakkının Kullanılmasından Feragat (Vazgeçme)	1072
2. Yapılan Şikâyetin Geri Alınması	1075
3. Şikâyetinde Sirayet	1078
a) Şikâyetin Yapılmasında ve Geri Alınmasında Sirayette Mutlak ve Nisbi Şikâyete Tabi Suç Ayrımı	1079
b) Şikâyetin Geri Alınmasında Sirayet	1079

XXXIII. ÖNÖDEME	1081
A. Tanımı ve Hukuki Niteliği.....	1081
B. Koşulları.....	1082
1. Önödeme Kapsamına Giren Bir Suç İşlenmiş Olmalıdır	1082
a) Sadece Adli Para Cezası Öngörülmüş Olabilir	1083
b) Hapis Cezası ile Adli Para Cezası Seçimlik Olarak Öngörülmüş Olabilir 1083	
c) Hapis Cezası ile Adli Para Cezası Birlikte Öngörülmüş Olabilir	1083
2. Belli Bir Miktar Paranın Devlet Hazinesine Ödenmesi.....	1084
a) Ödenmesi Gereken Miktar Adli Para Cezasıdır.....	1084
b) Ödenmesi Gereken Hapis Cezasıdır.....	1084
c) Ödenmesi Gereken Hapis ve Adli Para Cezasıdır.....	1084
3. Önödeme Usulü ve Sonuçları	1084
a) Soruşturma Evresi Bakımından	1084
b) Kovuşturma Evresi Bakımından	1085
4. Önödeme Kabul Edilmeyen Suçlar/Önödeme Yasağı.....	1086
5. Önödemede Süreye Bağlı Ceza Artırım Durumu	1086
6. Önödemenin Sonuçları.....	1086
7. Önödemenin Etkileri	1086
KAYNAKÇA.....	1089